

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ AKTS FORMU

Dersin Kodu ve Adı	MEM- 5221337 DEMİR DIŞI METALLERİN ÜRETİM METALURJİSİ	
Dersin Kredisi	3	
AKTS Kredisi	7,5	
Ders Sorumlusu ve e-postası	Prof. Dr. Halil ARIK harik@gazi.edu.tr	
ABD/Program	Metalurji ve Malzeme Mühendisliği	
Dersin Türü	Seçmeli	
Dersin Dili	Türkçe	
Ders Dönemi	Güz/Bahar	
Dersin Önkoşulu	Yok	
Dersin Amacı	Lisansüstü programda bu dersi alan öğrencileri başta Alüminyum, Bakır, Çinko ve Kurşun olmak üzere demir dışı metallerin Türkiye ve Dünyadaki üretim değerleri, hammadde rezervleri, üretim yöntemleri ve tüketim alanları hakkında derinlemesine bilgilendirmektir.	
Dersin İçeriği	Demir dışı metallerin sınıflandırılması ve genel özellikleri, Üretim metallurjisinde birincil ve ikincil kaynaklar, bu kaynakların temini ve üretim için ön hazırlıklar. Demir dışı metaller için genel üretim proseslerinin tanıtımı. Alüminyum üretim metallurjisi (Alüminyumun yer kürede bulunuşu, rezervleri, üretim prosesi ve aşamaları "Bayer presesi ile alümina üretimi, Elektrolitik prosesle alüminadan alüminyum üretimi, soderberg ve prebakeanot elektrot teknolojisi, elektrolitik prostele elektrolitin kompozisyonu ve özellikleri, ergime sıcaklığı, alüminanın çözünabilirliği, elektrik iletkenliği, yoğunluk, akıcılık, yüzey gerinimi, buharlaşma basıncı,...), Bakır üretim metallurjisi (Bakır cevherlerine uygulanan konsantrasyon işlemleri, oksidasyon işlemleri, pirometalurjik üretimde MAT bakır üretimi ve saflaştırma, hidrometalurjik metotla üretimde LİÇ uyulaması ve elektrolitik prosesle katot bakır kazanımı), bakır alaşımları. Metalik çinko ve kurşun üretim metallurjisi, imperials melting yüksek fırın teknolojisi, Çinko üretiminde elektrolitik proses ve aşamaları.	
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersi alan öğrenciler, Alüminyum, Bakır, Çinko ve Kurşun gibi önemli demir dışı metallerin üretim prosesleri hakkında daha fazla bilgi birikimine sahip olacaklar. Bu birikimlerini bu alanda faaliyet gösteren kuruluşlarda görev aldıklarında veya akademik çalışma yapma sürecinde kullanabileceklerdir.	
Ders Kaynakları	Kitap	<ol style="list-style-type: none"> 1. Extractive Metallurgy of Copper, Mark E. Schlesinger, Matthew J. King, Kathryn C. Sole, William G. Davenport, Fifth edition 2011. 2. Principles of Extractive Metallurgy, Terkel Rosenqvist, Tapir Academic Press, Trondheim 2004. 3. The Metallurgy of the Non-Ferrous Metals, William Gowland, HardPress, 2012. 4. Extraction Metallurgy, J.D. Gilchrist, Thirth Edition, PergamonPress Oxford 11989. 5. Demirden Gayrı Metaller Metallurjisi, W.H. Dennis (Çeviren Erman Tulgar), İ.T.Ü. Kimya-Metalurji Fakültesi, 1987.
(Kaynakların güncel olmasına)	Sürelî Yayın, Makale, Bildiri,	

dikkat edilmelidir)	Sempozyum							
Dersin Eğitim-Öğretim Yöntemi	Teorik	Uygulama	Lab.	Proje	Ödev	Diğer	Toplam	AKTS
	42				80	66	188	7,5
Dersin Değerlendirme Ölçütleri	Adet ("X" ile işaretleyiniz)					Oran (%)		
Ara Sınav	x					20		
Kısa Sınav								
Ödev	x					10		
Proje								
Laboratuvar								
Uygulama								
Diğer	x					10		
Dönem Sonu Sınavı	x					60		
HAFTALIK DERS PLANI								
Hafta	İçerik ve Konular							
1. Hafta	Demir dışı metallerin sınıflandırılması ve genel özellikleri							
2. Hafta	Üretim metallurjisinde birincil ve ikincil kaynaklar, bu kaynakların temini ve üretim için ön hazırlıklar							
3. Hafta	Demir dışı metaller için genel üretim proseslerinin tanıtımı							
4. Hafta	Alüminyum üretim metalurjisi (Alüminyumun yerkürede bulunuşu, rezervleri, üretim prosesi ve aşamaları)							
5. Hafta	Bayer presesi ile alümina üretimi							
6. Hafta	Elektrolitik prosesle alüminadan alüminyum üretimi							
7. Hafta	Elektrolitik proseste elektrolitin kompozisyonu ve özellikleri , ergime sıcaklığı, alüminanın çözünebilirliği, elektrik iletkenliği, yoğunluk, akıcılık, yüzey gerinimi, buharlaşma basıncı							
8. Hafta	Ara Sınav							
9. Hafta	Bakır üretim metalurjisi (Bakır cevherlerine uygulanan konsantrasyon işlemleri							
10. Hafta	Oksidasyon işlemleri, pirometalurjik üretimde MAT bakır üretimi ve saflaştırma,							
11. Hafta	<i>Bakır üretiminde mitsubishi metodu</i>							
12. Hafta	Hidrometalurjik metotla bakır üretimde LiÇ uyulaması ve elektrolitik prosesle katot bakır kazanımı),							
13. Hafta	Metalik çinko ve kurşun üretim metalurjisi, imperials melting yüksek fırın teknolojisi							
14. Hafta	Çinko üretiminde elektrolitik proses ve aşamaları.							
15. Hafta	Magnezyum üretimi							
16. Hafta	Final sınavı							

GAZİ UNIVERSITY GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCE

ECTS FORM

Course Code and Title	MEM - 5221337 EXTRACTIVE METALLURGY OF NON FERROUS METALS	
Credits	3	
ECTS	7,5	
Name of Lecturer And e-mail address	Prof. Dr. Halil ARIK harik@gazi.edu.tr	
Department/Program	METALLURGICAL AND MATERIALS ENGINEERING	
Course Type	Elective	
Course Language	Turkish	
Course Semester	Fall/Spring	
Prerequisites	No	
Course Objectives	Purpose of This Course is To Give Detail Knowledge To The Graduate Student About Extractive Metallurgy And Physical And Chemical Properties, Standards, Chemical Compounds, Production And Consumption Statistics, World Ore Reserves, Production Techniques of Non Ferrous Metals.	
Course Contents	<p>Clasifications and general properties of non ferrous metals, Preparation of Ores in Extraction Metallurgy (Ore Dressing-Crushing, Grinding, Sizing, Agglomeration), Concentration), Aluminum Discovery and Extraction (Process basics, Prebake and Soderberg, Process thermodynamic – Enthalpy, Process thermodynamic - Free energy, Theoretical Production of Aluminum, Bath Chemistry, Electrolyte properties, Liquidus Temperature, Alumina solubility, Electrical Conductivity, Density, Viscosity, Metal Solubility, Surface Tension, Vapor Pressure, ..), Extractive Metallurgy of Copper (minning and purification process,concentrating, roasting, smelting, conversion of matt to blister copper, electrolytic refining. Manufacture of Zinc, elektrolitic process (concentration of the ore, roasting of the ore in air, conversion of zinc oxide to zinc sulfate, electrolysis of zinc sulfate solution), thermal process, secondary production. Manufacture of lead, (ore concentration, smelting, refining), secondary production. Manufacture of magnesium, (thermal reduction of magnesium oxide, electrolysis of magnesium</p>	
Course Learning Outcomes	Students Attended This Course May Take Active Role in Production of Non Ferrous Metals Like Aluminum, Copper, Zinc, Lead.	
References (References must be up to date)	Books	<ol style="list-style-type: none"> 1. Extractive Metallurgy of Copper, Mark E. Schlesinger, Matthew J. King, Kathryn C. Sole, William G. Davenport, Fifth edition 2011. 2. Principles of Extractive Metallurgy, Terkel Rosenqvist, Tapir Academic Press, Trondheim 2004. 3. The Metallurgy of the Non-Ferrous Metals, <u>William Gowland</u>, HardPress, 2012. 4. Extraction Metallurgy, J.D. Gilchrist, Thirth Edition, PergamonPress Oxford 11989. 5. Demirden Gayrı Metaller Metallurjisi, W.H. Dennis (Çeviren Erman Tulgar), İ.T.Ü. Kimya-Metalurji Fakültesi, 1987.

	Journals, Articles, Papers, Symposiums							
Planned learning activities and teaching methods	Theoric	Practice	Lab.	Projects	Assign.	Other	Total	ECTS
	42				80	66	188	7,5
Assessment Methods and Criteria		Quantity (mark with "X")				Percentage (%)		
Midterm Exam		x				20		
Quiz								
Assignment		x				10		
Projects								
Laboratory								
Practice								
Other		x				10		
Final Exam						60		
WEEKLY COURSE PLAN								
Week	Contents and topics							
1. Week	Clasifications and general properties of non ferrous metals							
2. Week	Preparation of Ores in Extraction Metallurgy (Ore dressing-crushing, grinding, sizing, agglomeration, Concentration),							
3. Week	Preparation of Ores in Extraction Metallurgy (Ore dressing-crushing, grinding, sizing, agglomeration, Concentration),							
4. Week	Discovery and Extraction (ore contraction, bayyer proces),							
5. Week	Process thermodynamic – Enthalpy, Process thermodynamic - Free energy, Theoretical Production of Aluminum,							
6. Week	Bath Chemistry, Electrolyte properties, Liquidus Temperature, Alumina solubility, Electrical Conductivity, Density, Viscosity, Metal Solubility, Surface Tension, Vapor Pressure,							
7. Week	Bath Chemistry, Electrolyte properties, Liquidus Temperature, Alumina solubility, Electrical Conductivity, Density, Viscosity, Metal Solubility, Surface Tension, Vapor Pressure							
8. Week	Midterm Exam							
9. Week	Extractive Metallurgy of Copper (minning and purification process,concentrating)							
10. Week	Roasting, smelting, conversion of matt to blister copper, electrolytic refining							
11. Week	Manufacture of Zinc, elektrolitic process (concentration of the ore, roasting of the ore in air, conversion of zinc oxide to zinc sulfate, electrolysis of zinc sulfate solution)							
12. Week	Thermal process, and secondary production process in munufacturing of Zinc							
13. Week	Manufacture of lead, (ore concentration, smelting, refining), secondary production.							
14. Week	Manufacture of lead, (ore concentration, smelting, refining), secondary production.							
15. Week	Manufacture of magnesium, (thermal reduction of magnesium oxide, electrolysis of magnesium chloride)							
16. Week	Final Exam							